

Aan de gemeenteraad
ONDER EMBARGO

Op welke gronden deze brief? / Waarom nu voorgelegd?

De Waterweggemeenten Schiedam, Vlaardingen, Maasluis en Rotterdam hebben op 27 oktober jl. een gezamenlijke propositie "Alle hens aan dek voor de Waterweg-regio!" (*werktitel*) ingediend bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) voor de vijfde tranche van de Regio Deal. Het doel dat het ministerie van BZK heeft met de Regio Deals, is om als Rijk en regio samen de brede welvaart in een gebied te vergroten. Het kabinet heeft voor de vijfde tranche van de Regio Deal een bedrag van € 384,6 miljoen gereserveerd¹.

Relatie met het coalitieakkoord / collegewerkprogramma / eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

- Eén Stad. Coalitieakkoord Rotterdam 2022-2026
- Wijkakkoord Oud Mathenesse
- Beleidskader verstrekking openbare en geheime informatie aan de raad 2023

Toelichting:

De reden dat wij gezamenlijk deze propositie hebben ingediend, is dat wij als Waterweggemeenten, onderdeel uitmaken van een regio waar de economische groei en de brede welvaart tot de laagste van Nederland behoren. Indien de Regio Deal wordt toegekend, komt cofinanciering beschikbaar om de volgende opgaven in samenhang op te pakken:

- De leefbaarheid in kwetsbare wijken staat onder druk. Met een lage sociale samenhang in veel wijken, laag vertrouwen in anderen en instituties en hoge 'scores' op overlast en (gevoel van) onveiligheid;
- Inwoners hebben onvoldoende toegang tot bestendig werk. Er geldt een hoog werkloosheidspercentage in de regio. En er is sprake van bovengemiddeld onbenutte arbeidspotentieel. Tegelijkertijd hebben veel bedrijven in cruciale sectoren in de regio moeite om gekwalificeerd personeel te vinden en is er beperkte samenwerking tussen verschillende sectoren in deze regio;
- Verduurzaming en versterking van de kwaliteit van de leefomgeving is nodig. De regio wordt gekenmerkt door lage scores op milieu-indicatoren, relatief weinig

¹ De minister van BZK kan een specifieke uitkering toekennen voor activiteiten ter uitvoering van het doel, de aanpak of de beoogde resultaten zoals vastgelegd in een Regio Deal. Een specifieke uitkering is in beginsel gelijk aan het bedrag (cofinanciering 50%) dat door regionale publieke en private financiering tezamen beschikbaar wordt gesteld.

natuurgebieden en hoge fijnstofemissies. Er is verbetering van de fysieke omgeving mogelijk, met kansen op het vlak van duurzaam en circulair werken en wonen.

In onze propositie hebben we daarom ingezet op een krachtige impuls voor leefbaarheid, arbeidsmarkt en duurzaamheid om de brede welvaart – de kwaliteit van leven, wonen en werken- te versterken. Voor Rotterdam ligt de focus op de wijk Oud-Mathenesse.

De propositie Regio Deal is vanuit de probleemanalyse (opgave) en streefbeeld (ambitie) vertaald naar een aanpak in drie pijlers, elk met een aantal doelstellingen en activiteiten (zie ook de bijlage voor een compleet overzicht van activiteiten per pijler). Deze pijlers hangen onderling sterk samen.

1. Impuls aan leefbaarheid in wijken: meer zelf- en samenredzaamheid; sociale omgang in de wijk en meer kansengelijkheid in de ontwikkeling voor jongeren en jongvolwassenen);
2. Betere toegang tot bestendig werk: onbenut potentieel naar bestendig werk helpen en passende leerloopbaan naar bestendig werk);
3. Doorbraken in duurzaam en circulair wonen en werken: duurzame en gezonde bedrijvigheid en een toekomstbestendige leefomgeving).

Deze pijlers, doelstellingen en activiteiten zijn de afgelopen maanden tot stand gekomen in een aantal co-creatiesessies met inhoudelijk experts, waarbij ook diverse maatschappelijke partners bij betrokken zijn geweest. Ook is er aangesloten bij bestaande lokale afspraken/wijkakkoorden, waardoor de inbreng van bewoners ook is meegenomen.

Sturing op de uitvoering van de Regio Deal / Governance

In de propositie is een voorstel op hoofdlijnen opgenomen. Verdere uitwerking vindt plaats indien de Regio Deal wordt toegekend. Dit biedt flexibiliteit en ruimte voor voortschrijdend inzicht. Om tot succesvolle en doelgerichte uitvoering te komen, zijn in de governance ook de bewoners en de maatschappelijke partners betrokken.

- *Regio Board*: geeft op hoofdlijn sturing aan de uitvoering van de Regio Deal en de inzet van middelen. In de Regio Board nemen de gemeenten deel met ieder een burgemeester of een wethouder en de provincie met een gedeputeerde. Daarnaast hebben vier tot zes maatschappelijke partners uit de regio zitting in de board. De burgemeester van Vlaardingen is de voorzitter;
- *Wethoudersoverleg* (met daarin de betrokken wethouders van de vier gemeenten): hier wordt de uitvoering van de Regio Deal besproken en gecoördineerd. Het overleg ziet toe op de naleving van de samenwerkingsafspraken en de onderlinge verhoudingen tussen de Waterweggemeenten;
- *Regieteam en programmamanager*: coördineert op ambtelijk niveau de uitvoering van de Regio Deal, de financiering van projecten, afstemming en communicatie en alle voorbereidende en ondersteunende activiteiten voor de Regio Board en het Wethoudersoverleg. Het Regieteam wordt voorgezeten door een gezamenlijke programmamanager voor de Regio Deal. Vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties worden betrokken bij het regieteam.
- *Gebieds- en projectgerichte sturing*: de gemeente(n) leveren zelf de benodigde ambtelijke capaciteit voor de projecten die zij zelf aandragen en starten, in afstemming met eventuele maatschappelijke partners. In de uitvoering van projecten wordt zowel gebiedsgericht (op samenhang) als projectmatig (op voortgang en resultaat) gestuurd. Dit wordt gecombineerd met al bestaande gremia zoals overleggen t.b.v. het Wijkakkoord Mathenesse.

Financiële en juridische consequenties / aspecten:

Op basis van de opgaven en doelen hebben de vier waterweggemeenten een aanpak vormgegeven. De projecten die hieraan bijdragen, leiden tot een totale investering van meer dan € 50 miljoen. Omdat het projectenportfolio in afstemming en samenwerking met het Rijk, de provincie en maatschappelijke partners kan en zal wijzigen, wordt een overprogrammering gehanteerd.

De propositie gaat uit van een bijdrage van € 25 mln. vanuit het Rijk, dit impliceert dat de Waterweggemeenten gezamenlijk en met publieke en private partners eveneens die € 25 mln. op tafel leggen. Voor de gemeente Rotterdam gaat het vooralsnog om een bedrag van circa € 9 mln. Hierbij zetten wij in op het opplussen of uitbreiden van bestaande inzet (in plaats van nieuwe projecten te bedenken). Er is ruimte om na toekenning de bijdrage per gemeente nog aan te passen in het dealmakingproces. Qua dekking kan dit grotendeels uit bestaande inzet (opgenomen in begroting en beleidsdocumenten) die kan worden opgevoerd als cofinanciering. Het betekent dus geen extra financiële claim op de gemeentelijke begroting, maar bij toekenning 50% extra financiering om onze aanpak te verbreden of op te schalen, om juist extra op brede welvaart te kunnen investeren. Door de activiteiten zoals genoemd in de propositie Regio Deal Waterwegregio aan te sluiten bij de gemeentelijke programma's en taakvelden (begroting), maken we slim gebruik van bestaande projecten en structuren (efficiencywinst).

Maatschappelijke en private partners tonen interesse in aanvullende bijdragen aan activiteiten. Deze bijdragen omvatten zowel financiële middelen als expertise. Voor de huidige periode gaat het om een gezamenlijk bedrag van partners van minimaal € 1,5 mln.

Naast de kosten voor activiteiten ter uitvoering van de Regio Deal, zijn er ook kosten voor de kassiersfunctie en de organisatie. De gemeente Rotterdam zal in geval van toekenning deze kassiersfunctie vervullen. De regiokassier draagt er zorg voor dat de specifieke uitkering uitsluitend aan uitvoeringsactiviteiten van de Regio Deal wordt besteed en legt jaarlijks financiële verantwoording af over de besteding van de specifieke uitkering. De kosten van de personele inzet van de gemeente Rotterdam voor de kassiersfunctie worden gedekt uit de 3% Rijksbijdrage op overhead (binnen de Regio Deal). En dienen er vervolgens t.b.v. de uitwerking van de regio kassiersfunctie ook heldere afspraken te worden gemaakt tussen de regionale partners over (financiële) verantwoording, mandatering en besluitvorming.

Embargo

Op grond van het 'Beleidskader verstrekking openbare en geheime informatie aan de raad 2023' wordt deze raadsinformatiebrief u aangeboden onder embargo. Vertrouwelijkheid is tijdelijk geboden omdat de betrokken gemeentes hebben gekozen voor een gezamenlijk communicatiemoment. Dit communicatiemoment is bepaald op 1 november 2023.

Wij vertrouwen erop u hiermee voor nu afdoende te hebben geïnformeerd.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

A. Aboutaleb

BIJLAGE Overzicht pijlers, doelstellingen en activiteiten regiodeal

Pijler 1	Impuls aan leefbaarheid in wijken
<i>Doelstelling</i>	<i>Activiteit:</i>
Meer zelfredzaamheid en samenredzaamheid	• Samen onze outreachende aanpak versterken • Pilots bewonersdeal • De (nieuwbouw van) Huizen van de Wijk, die ook circulair, duurzaam en energieneutraal zijn
Goede omgang met, door en in de wijk, zodat het veilig en vertrouwd wonen is	• Bewustwording is de eerste stap (over woonoverlast en meldingsmogelijkheden) • Invoeren van de verhuurdersvergunning (focus op huurprijzen en isolatie) • Inzet huurteams verhogen
Meer kansengelijkheid in de sociale, emotionele en persoonlijke ontwikkeling voor jongeren en jongvolwassenen tot 27 jaar	• We intensiveren de programmering Jeugd in alle gemeenten • Aandacht voor jongeren met een jongeren-talent-ontwikkelcentrum • Familieschool, gericht op het langdurig ontwikkelen van kinderen en ouders

Pijler 2	Betere toegang tot bestendig werk
<i>Doelstelling</i>	<i>Activiteit:</i>
Onbenut potentieel naar bestendig werk helpen: voor iedereen een plek op de arbeidsmarkt	• Lokale matchingsplatforms regionaal aanbieden • Toeleiding vraagt om een sterk regionaal netwerk dat lokaal is ingebed (verbinden de gemeentelijke steunpunten, waar onderwijs, arbeidsmarkt en overheid samenkomen) • Versterken van de regionale expertisevorming voor de triple helix werkgevers en onderwijsinstellingen
Een passende leerloopbaan naar bestendig werk	• Uitwisseling tussen onderwijs en bedrijfsleven (o.a. regionale stagepool) • Lokale toepassing van beroepsopleidingen

Pijler 3	Doorbraken in duurzaam en circulair wonen en werken
<i>Doelstelling</i>	<i>Activiteit:</i>
Vergroten duurzame en circulaire bedrijvigheid	• Ruimte geven aan circulaire ondernemers • Opleiden voor transities
Vergroten van duurzaam en circulair gedrag	• Een wijkaanpak om inwoners kennis te laten maken met duurzaam gedrag • Experimenteren met circulariteit, afval en grondstoffenbeleid
Verduurzaming van de buitenruimte en woningen, via circulair bouwen	• Een gezamenlijke leeromgeving over VvE-methodiek en verduurzaming • Verduurzaming van buurt- en wijkhubs en inzet voor bewustwording circulariteit • Vooruitlopen in circulair bouwen